ANUL IX No. 2607 — EDIȚIA A TREIA — SAMBATA 10 AUGUST 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Bucureştĭ la Casa administraţieĭ
In Judeţe şi Streinătate prin mandate poştale
Un an în Ţară 30 Lei; în Streinătate 50 Lei
Şase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Un număr în streinătate 20 banĭ
MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevěrul

Să te rereştĭ Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numaĭ la ADMINISTRAŢIE
In STREINATATE, direct numaĭ la administraţie şi la toate Oficiile de Publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „
Un număr vechiŭ 20 Banĭ

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

CAMATARII

UN PERICOL NAȚIONAL

Nicĭ odată presa romînească independentă n'a avut maĭ marĭ îndatorirĭ de cît are astă-zĭ, căcĭ nicĭ odată un guvern n'a avut îndrăzneala să conspire atît de fățiș împotriva intereselor noastre naționale.

Dacă ne aruncăm ochiĭ în dreapta şi în stînga, peste Carpațĭ şi peste Dunăre, constatăm cu adîncă durere că numaĭ în zece lunĭ de zile, cabinetul luĭ Dimitrie Sturdza a avut puterea dizolvantă ca să nimicească frumoasa unitate a luptătorilor din Ardeal şi să desființeze tot ceea ce munca patriotică şi sacrificiile Statuluĭ Romîn aŭ putut statornici în Macedonia. Eştĭ cuprins de o adevărată jale cînd priveştĭ la ruina morală de peste munțĭ şi cînd asculțĭ plîngerile disperate ale Romînilor Macedonenĭ.

Față cu tot ceea ce se petrece, cea d'intîĭ întrebare care se impune este: cît timp vom maĭ tolera în fruntea țăreĭ mizerabilul regim al luĭ Dim. Sturdza şi cîtă vreme opozițiunea se va mărgini a exploata chestiile secundare în paguba celeĭ maĭ vitale probleme a momentuluĭ?

Orĭ pe unde a trecut suflarea pestilențială a colectivitățeĭ din Bucureştĭ, orĭ pe ce aŭ pus mîna Dimitrie Sturdza şi acolițiĭ săĭ, a fost pîngărit şi degradat.

Personalitățile micĭ şi nedemne aŭ înlocuit luptele uriaşe pentru patrie; bărbațĭ carĭ eraŭ privițĭ cu respect şi sărbătorițĭ cu entuziasm de către întreg neamul romînesc, s'aŭ înfundat tot maĭ adînc în mocirla colectivistă, murdărind, în căderea lor, steagul revendicărilor naționale.

In fața acesteĭ situațiunĭ ruşinoase, şefiĭ opozițiuneĭ din Romînia aŭ marĭ şi imperioase îndatorirĭ. Dacă sentimentele patriotice îĭ pot mişca, dînşiĭ sînt datorĭ a inaugura o campanie energică în potriva omuluĭ nefast care, fie dintr'o desăvîrşită nătîngie, fie din rea-credință saŭ din fireasca luĭ răutate, ne alienează simpatiile tuturor Romînilor din țările subjugate.

Asupra Macedonieĭ, guvernul liberal şĭ-a dat verdictul. In urma unor combinațiunĭ politice pe carĭ încă nu le cunoaştem, cabinetul a hotărît să părăsească pe Romîniĭ de la Pind, să piardă toate sacrificiile făcute în decursul atîtor anĭ, cu alte cuvinte să contribuie la deznaționalizarea Romînilor Macedonenĭ.

Purtarea ministruluĭ instrucțiuneĭ publice față de învățătoriĭ neagreațĭ de Apostol Mărgărit, precum şi purtarea D-luĭ Dimitrie Sturdza în întreaga chestie macedoneană, nu ne maĭ poate lăsa nicĭ speranțe, nicĭ iluziĭ. Macedoneniĭ sînt părăsițĭ şi trădațĭ în mod mişelesc, iar imprudența guvernuluĭ nostru a mers atît de departe, în cît s'a refuzat învățătorilor pînă şi retribuțiunea munceĭ lor.

In Transilvania eştĭ cuprins de durere cînd priveştĭ pustiirile făptuite de politica D-luĭ Sturdza.

Comitetul național de peste munțĭ, în sînul căruia era atîta solidaritate şi atîta vigoare, a fost slăbit prin tot soiul de zîzaniĭ şi de manopere oculte. Mişcarea națională, care îşĭ atrăsese admirațiunea Europeĭ, a fost zădărnicită şi compromisă, iar uniĭ din eroiĭ eĭ, precum părintele Lucacĭ, a fost scoborît de pe piedestalul săŭ şi redus la rolul unuĭ vulgar insultător.

In cursul veacurilor, rare-orĭ s'a prezintat un caz identic apostazieĭ luĭ Dimitrie Sturdza. Încă nu cunoaştem o atît de surprinzătoare metamorfoză, o renegare maĭ complectă a credințelor celor maĭ intime, o felonie maĭ puțin scuzabilă.

Omul care a perorat anĭ de zile pe tema revendicărilor naționale şi care purta cu zgomot şi cu ostentațiune drapelul național pe la toate răspîntiile, politicianul fățarnic care vărsa lacrămĭ de crocodil prin întrunirile publice şi care, la Orfeŭ, declara că maĭ de grabă îşĭ sfarămă cariera politică de cît să părăsească pe iubițiĭ săĭ frațĭ din țările robite, acuma privițĭ-l şi-l judecațĭ.

Acest bărbat politic, cel maĭ periculos din cîțĭ am avut la cîrmă, demagog fără scrupule în opozițiune şi linguşitor fără pudoare la cîrmă, trebuie zdrobit.

Acest om este un pericol național.

Const. C. Bacalbaşa

SATIRA POLITICA

Pardesiul luĭ Mitiță

Eşind Mitiță de la banchetul dat în onoarea Împăratuluĭ Franț-Iosef, copiiĭ s'aŭ luat după el, uniĭ crezînd că este vre-un acrobat de la Circul Oppler, alțiĭ că are de gînd să se dea tumba pe bulevard.

Ce era în realitate? Era că Mitiță, cînd a trecut pe la Pesta, şĭ-a cumpărat un pardesiu unguresc cu lampasurĭ de culoare verzuie şi cu nasturĭ cît piesa de cincĭ leĭ. Pe lîngă acest pardesiu, Mitiță purta pe cap o pălărie în fața marfeĭ luĭ Broadwell, asortată cu o pană de struț. Apoĭ, mustățile eraŭ unse ungureşte cu o pomadă tot în văpseaua pălărieĭ.

Ast-fel dichisit, Mitiță fiind turmentat şi cu cîte-va pahare de şampanie, mergea pe două cărărĭ şi mormăia: „Nemtodo! Gheraida! Nem sobor! No, ronghioş! Bas...a!"

Mitiță a intrat cu mustățĭ cu tot în tripla-alianță.

Vax.

REFECURI

Alt gheşeft

O nouă afacere scandaloasă la Galațĭ. De acum celebrul Malaxa a sfeterisit suma de 1000 leĭ, pe care D. Sturdza a trimis-o anul trecut la Galați pentru a se reprezinta piesa «Breningita».

Chestia, după cum se spune, va veni înaintea tribunaluluĭ din localitate, căcĭ actoriĭ traşĭ pe sfoară, aŭ găsit momentul oportun ca să ceară D-luĭ Malaxa restituirea banilor ce li se cuvin şi pe carĭ zisul Malaxa ĭ-a sfeterisit pe nedrept.

Oare nu este archi-scandalos ca un înalt funcționar, ca primarul Galaților, să fie tradus înaintea justițieĭ ca cel maĭ de pe urmă potlogar şi să fie acuzat de o atît de gravă nedelicatețe?

In adevăr, este momentul să întrebăm ce-ĭ maĭ remîne de făcut luĭ Malaxa, pentru ca între dînsul şi ceĭ din banda luĭ Măruntelu să nu maĭ existe nicĭ o deosebire?

Ciocănaş.

CAMATARII

O vijelie s'a ridicat ca din senin în potriva cămătarilor.

De două zile, presa a început o campanie puternică în contra spoliatorilor, denunțările se succed, numele celor maĭ principalĭ şi maĭ periculoşĭ cămătarĭ figurează în cele maĭ multe ziare.

Socotesc că asemenea campanii nu vor da nicĭ-o-dată roade eficace, pe cîtă vreme Statul nu va interveni cu energie, nu va pune stavilă camăteĭ şi nu va prevedea pedepse exemplare şi foarte severe pentru aceĭ carĭ se îmbogățesc din averea altora.

Aceste lipitorĭ veninoase s'aŭ înmulțit pînă într'atîta, în cît nu e stradă în centrul comercial al Capitaleĭ unde să nu furnice aceştĭ jupuitorĭ aĭ omenireĭ, aceştĭ tîlharĭ în haĭne negre, pe carĭ îĭ ocrotesc legile şi autoritățile.

Nu este oare o ruşine pentru civilizația secoluluĭ al 19-lea ca să le stropească pe stradă aceştĭ microbiĭ aĭ societăților moderne, oamenĭ neînvățațĭ cu munca, indivizĭ obicĭnuițĭ să traiască ca parazițiĭ pe spetele altora?

Oare nu este o ruşine ca societatea să tolereze pe toțĭ cămătariĭ cunoscuțĭ, carĭ astă-zĭ se joacă cu sutele de miĭ de leĭ şi carĭ acum cîțĭ-va anĭ împuşcaŭ un franc?

Oare nu este ştiut că cutare cămătar, al căruia contuar este instalat sub Clubul Tinerimeĭ, a exploatat cu neruşinare pe D-niĭ Radu Văcărescu, pe D. Plaino, etc. şi că, în timp de 4—5 anĭ, a devenit, din sărac lipit, din băiat de prăvălie, om cu peste o jumătate de milion?

Iar societatea stă şi le priveşte toate, ba încă le priveşte cu nepăsare.

Pe cînd atîția oamenĭ de treabă muncesc de dimineață pînă în seară în mod cinstit, pe cînd inginerii, mediciĭ, avocațiĭ, funcționariĭ, oameniĭ de litere şi de ştiință, profesoriĭ, ziariştiĭ, meşteşugariĭ, etc. etc., asudă pentru cîştigarea uneĭ existențe mediocre, cămătariĭ staŭ la pîndă, pescuiesc pe minorĭ, profită de toate ocaziunile, exploatează toate nevoile şi se îmbogățesc sistematic şi fără sfială.

Statul are datoria să intervină pentru a curma acest scandal şi pentru a interzice exercițiul acesteĭ tîlhăriĭ organizate şi tolerate.

Asupua cestiuneĭ acesteĭa, vom reveni.

Dragoş.

ACTUALITAȚI

Ticălos, Măria Ta!

Mitiță, văzîndu-şi visul cu ochiĭ, adică văzîndu-se prim-ministru al Romînieĭ, a început să se dedea la o foarte ciudată gimnastică.

Gimnastica aceasta constă în încovoielĭ din şira spinăreĭ, plecarea genunchilor, țuguiala buzelor şi cererea scuzelor.

Aci în față, avem pe Mitiță ghemuit înaintea conteluĭ Goluchovsky, cerîndu-ĭ pardon pentru toate obrăzniciile cîte i le-a făcut la Bucureştĭ şi promițîndu-ĭ cel maĭ devotat concurs şi cea maĭ umilă ascultare.

Goluchovsky, la rîndul săŭ, pentru a da peste nas luĭ Mitiță, ĭ-a întins mîna ca să ĭ-o sărute şi, după ce ĭ-a tras un moral şi un faĭer numărul unu, l-a poftit la masă.

In urma acestuĭ mare act de deferență, Mitiță a declarat conteluĭ că de azĭ înainte îĭ va fi slugă plecată şi credincioasă, că îĭ va da Macedonia în palmă, iar capul Transilvanieĭ i-l va da pe tipsie.

Vardalabum.

Turcia şi Creta

Pasivitatea Europeĭ. — Ajutoarele. — Entuziasmul Grecilor. — Neputința Turcieĭ.

Pasivitatea Europeĭ

Europa, ne maĭ vroind, din cauza neînțelegerilor cu Englitera, să se amestece în chestiunea cretană, Turcia se află singură în fața revoluționarilor din Creta şi îşĭ dă toată osteneala de a-ĭ linişti, fie prin promisiunĭ, fie prin măsurĭ energice de represiune.

Cretaniĭ nu voiesc însă, să se supună de bună voie. Sacrificiile pe carĭ le aŭ făcut pînă astă-zĭ, sînt atît de marĭ, că orĭ-ce eventualitate, fie ea din cele maĭ nenorocite, îĭ lasă indiferențĭ.

Cretaniĭ par dispuşĭ a vroi să moară pînă la unul, pentru libertatea patrieĭ lor. Eĭ nu vor însă, să moară fără a pedepsi pe călăiĭ lor, şi de aceea armatele insurgente se dedaŭ zilnic la cele maĭ sîngeroase măcelurĭ în contra musulmanilor.

Ajutoarele

Mijloace de apărare aŭ destule.

Afară de situațiunea lor geografică, — situație care le permite a se ascunde prin munțĭ şi a zdrobi cu mare uşurință orĭ-ce armată inimică — maĭ aŭ şi ajutoare de la frațiĭ lor din Grecia.

Banĭ, munițiunĭ şi nutriment le sosesc zilnic de la bogătaşiĭ grecĭ pe țermurile Mediteraneĭ; iar din Grecia vin merett ofițerĭ din armata elenă, spre a se organiza şi susține armatele creştine în contra semiluneĭ.

Entuziasmul Grecilor

Orĭ-ce intervențiune a guvernuluĭ grec contra plecăreĭ ofițerilor în Creta, este inutilă. Entuziasmul grecilor în favoarea Creteĭ, este prea mare, pentru ca amenințările guvernuluĭ şi regeluĭ grec să aibă vre-un efect. Şi dacă guvernul grec ar vroi să ia măsurĭ preventive contra acelor ofițerĭ şi soldațĭ carĭ vroiesc să dezerteze în Creta, ar trebui să aresteze întreaga armată a Grecieĭ, — atît sînt de înflăcărate spiritele printre Grecĭ.

Neputința Turcieĭ

Numaĭ Turcia singură ar putea să zdrobească pe insurgențĭ, tăindu-le comunicația cu Grecia şi cu cele l'alte insule din Mediterana. Dar spre acest scop trebuie o flotă bine organizată, şi Turcia, cu toate că de vre-o lună încoace îşĭ dă toată osteneala ca să trimeată în apele Creteĭ cele cîte-va încrucişătoare pe carĭ le maĭ posedă, nu este însă în stare s'o facă, căcĭ pentru vapoare de războiŭ trebuiesc cărbunĭ şi, pentru cărbunĭ, banĭ, — ceea-ce Turcia nu maĭ are de loc, căcĭ criza financiară e atît de mare în Turcia, că de lunĭ de zile nicĭ solda nu se maĭ plăteşte.

Europa nevroind şi Turcia neputînd interveni, Cretaniĭ devin dar din zi în zi maĭ tarĭ, şi, în scurtă vreme, vor fi într'atîta stăpînĭ pe situație, că vor declara unirea Creteĭ cu Grecia.

Val.

Neglijența D-luĭ Poni

Impărțirea burselor. — Bursieriĭ macedonenĭ. — Prietenĭ cu Apostol Mărgărit. — Macedonenĭ cumularzĭ.

Impărțirea burselor

La ministerul intrucțiuneĭ publice domneşte cea maĭ condamnabilă neglijență. Impărțirea burselor se face în modul cel maĭ neregulat, iar aceĭ carĭ aŭ devenit o dată bursierĭ, îşĭ fac de cap.

Bursieriĭ cu influență nu sînt supuşĭ nicĭ celuĭ maĭ mic control. Pentru studiĭ carĭ *cer cincĭ anĭ*, eĭ fac *cîte zece anĭ*. Examenele nu 'şi le daŭ, ba uniĭ intră şi internĭ prin spitale, luînd ast-fel de două orĭ leafă.

Bursieriĭ macedonenĭ

Ast-fel de neglijențe se întîmplă maĭ ales cu *bursieriĭ macedonenĭ*.

Acum vre-o şeapte anĭ, se luase inițiativa de a se creia cîte-va burse pentru complectarea studiilor tinerimeĭ din Macedonia. Se prevăzuseră cincĭ burse. Fiecare se aştepta ca aceste burse să fie date la aceĭ carĭ se vor aplica literelor şi carĭ, după ce şĭ-ar fi terminat studiile, trebuiaŭ să plece în Macedonia, spre a întreține acolo propaganda romînizmuluĭ. Acesta era scopul natural al acestor burse. Dar ministrul intrucțiuneĭ publice, rugat de cîte-va persoane cu influență, hotărî alt-fel, şi dădu patru burse la patru studențĭ în medicină, carĭ o-dată doctorĭ, nu se vor maĭ duce de sigur în Macedonia, de oare ce Romînia e un cîmp mult maĭ productiv pentru un medic.

Prietenĭ cu Apostol Mărgărit

Dar nu numaĭ atît. Aceştĭ bursierĭ macedonenĭ, în baza prieteniei lor cu Apostol Mărgărit, îşĭ fac literalmente de cap. Bursele lor eraŭ pentru a face doctoratul în medicină, pentru care se cer cincĭ anĭ; eĭ însă, pentru a exploata maĭ bine budgetul Statuluĭ, staŭ de şeapte anĭ pe băncile Universitățeĭ şi n'aŭ facut pînă astă-zĭ de cît vre-o treĭ examene. Aşa că le maĭ trebuiesc încă cincĭ anĭ spre a lua doctoratul în medicină.

Macedonenĭ cumularzĭ

Maĭ mult încă, unul dintre aceştĭ bursierĭ, anume Pericle Guccarca, a trecut în numărul studenților şi pe un frate al săŭ, care e farmacist la Bîrlad, şi încasează ast-fel două burse.

Alțiĭ, ca *Iordache Nica*, *Sunda* şi *Atanasescu* maĭ sînt şi internĭ pe la spitale, cumulînd ast-fel două veniturĭ.

Reclamațiunĭ aŭ fost deja numeroase la minister contra acestor prietenĭ aĭ luĭ Mărgărit, dar D. Poni s'a păzit a cerceta cazul, nevoind să se certe cu tovarăşul şi egalul săŭ în caracter şi obiceiurĭ, Apostol Mărgărit.

Bitoli.

DIN LUMEA ARTEI

Iohn Everett Millais şi pictura engleză. — Prerafaelismul. — Arta vechie şi arta nouă. — Triumful arteĭ noĭ.

Unul dintre maeştriĭ pictureĭ engleze contimporane, Iohn Everett Millais, a murit. El era maĭ popular de cît Fréderich Leighton, căruia a succedat ca preşedinte al Academieĭ Regale din Londra. Dar această popularitate nu o datori peneluluĭ săŭ dibaciŭ, nicĭ colorituluĭ admirabil de care a dat nenumărate dovezĭ şi nicĭ chiar observațiuneĭ pătrunzătoare prin care se distingea în portrete; dacă a fost şi a rămas popular, aceasta e opera neîntrecutuluĭ săŭ chip de a satisface, în artă, gustul națiuneĭ sale.

Ca om, de-altmintrelea, era bun: un desăvîrşit tip de bună-voință, de probitate, de justeță şi sinceritate; un tip nu maĭ puțin desăvîrşit ca frumusețe bărbătească, — o frumusețe vecinic surîzîndă, care cucerea toate simpatiile şi silea o inimă, orĭ-cît de haină, să 'i se deschidă.

Toate acestea unite, explică minunat de bine de ce John Millais, maĭ mult de cît orĭ-care altul, a excitat entuziasmul contimporanilor săĭ, şi de ce aceştia l-aŭ considerat, în a doua jumătate a acestuĭ secol, ca cel maĭ mare pictor național al lor.

*

John Everett Millais s'a născut în 1829, la Southamptom, dintr'o familie bogată, de origină normandă. Intrînd ca elev, la vîrsta de un-sprre-zece anĭ, în şcoala de desen a Acamieĭ Regale, el avu fericirea să-şĭ vadă munca încoronată de succese încă de pe la al cincĭ-spre-zecelea an al vieţeĭ sale şi n'avea de cît şease-spre-zece anĭ cînd expuse, în Salonul din anul 1846, prima sa pînză.

Istoria acestuĭ preot al arteĭ e unică în felul eĭ. Asupra manifestațiunilor precoce ale acestuĭ talent, s'ar putea spune mult şi multe. Să ne mulțumim a-l judeca însă, de la 1846 încoace, dată cînd Millais şĭ-a expus prima lucrare.

Nicĭ o originalitate nu lipsia acesteĭ încercărĭ; ea era executată admirabil şi era depingerea exactă şi complectă a uneĭ scene istorice, pe care o găsise într'o scriere oare-care.

E de prisos, cred, a spune că tînărul artist a fost felicitat călduros şi că i s'aŭ acordat toate recompensele

*

Douĭ anĭ maĭ în urmă, elevul rupse pe față cu arta maeştrilor săĭ.

El luă, dintr'o poiemă a luĭ Keats imitată după Boccacio, un subiect anecdotic şi îl tratà în mod realist, dar cu atîta conştiință şi cu atîta scrupulozitate, în cît produse o revoluțiune în pictura engleză.

Unit maĭ în urmă cu douĭ pictorĭ tinerĭ, Holman Hunt şi Dante Gabriel Rosetti, — exasperațĭ ca şi el de banalitatea pictureĭ academice, — el îşĭ jură, împreună cu dînşiĭ, să zmulgă tinerimea din această robie artistică şi fondă, în înțelegere cu aceştĭ douĭ tinerĭ, şcoala prerafaelitică.

Find-că prezentul nu le furniza formula satisfăcătoare gustuluĭ lor de adevăr, trebuințeĭ lor de sinceritate şi accent, se îndreptară în trecut. Scrutînd, vîrstă cu vîrstă, şcoală cu şcoală, istoria vechilor maeştri, această trinitate artistică merse pînă la artiştiĭ primitivĭ aĭ Italieĭ, — predecesoriĭ luĭ Rafael.

Aci Millais şi aĭ săĭ se opriră şi convențiunile fură unanim acceptate; o singură regulă, un singur principiŭ: *natura*.

Profitînd de faptul că pe acea vreme începuse deja un curent de nemulțumire contra vechilor clişeurĭ, eĭ stăruiră în propagandă şi reuşiră a face ca nemulțumirea să devină universală, — iar şcoala lor se întemeie.

*

Şcoala prerafaelitică întronată, Millais vedea cu ochiĭ cum pictorĭ bătrînĭ se ceartă cu arta academică şi lucrează după realitate.

Novatoriĭ se puseră cu străşnicie pe muncă. Tablourile luĭ Millais, lucrate în noul gen şi expuse în Salonul de la 1852, stîrniră un enorm entuziasm; tineriĭ naturaliştĭ fură încărcațĭ cu recompense, iar cumpărătoriĭ se îngheşuiaŭ.

Mînia academicianilor creştea pe măsură ce triumful prerafaeliților se mărea. Din păcate, se găsiră şi vre-o cîțĭ-va ziariştĭ carĭ să țină isonul acelor bătrînĭ rugĭnițĭ.

Această campanie a preseĭ contra noueĭ şcoale atrase în polemică pe celebrul scriitor John Ruskin, care pe atuncĭ n'avea de cît două-zecĭ şi treĭ de anĭ. In cîte-va articole de estetică, Ruskin pronunță condamnarea la moarte a arteĭ vechĭ. Din fericire, glasul săŭ a fost ascultat şi prerafaeliţiĭ începură a fi din noŭ simpatizațĭ, de astă-dată însă, pentru tot-d'a-una.

*

E foarte greŭ să urmez pe John Millais în lunga şi strălucita serie de succese ce 'ĭ-a produs genul de pictură căruia s'a devotat.

Ceea-ce te face să recunoştĭ într'însul un mare artist şi în acelaş timp un mare pictor, e *portretul*, care a format ocupațiunea-ĭ de predilecție în ceĭ două-zecĭ de anĭ din urmă aĭ carièreĭ sale.

Portretele ce a expus la Paris în Salonul Expozițiuneĭ din 1889, ajunge nu numaĭ pentru a justifica gloria luĭ Millais, dar chiar pentru a prelungi această glorie în viitor.

Rug.

SCRISORI CĂTRE IUBITA

XV

Dragostea eternă

Draga mea, draga mea, încep să mă îngrijesc de starea ta sufletească. Tu, atît de echilibrată la minte, atît de lipsită de sentimentalizmul romanelor, tu, plină de viaţă şi de gustul de a trăi, tu îmi vorbeşti de dragostea eternă, de moartea care ne va separa numaĭ şi de alte comedii, carĭ m'aŭ făcut să rîd o jumătate de zi.

Dragostea eternă!... dar asta este o închipuire de romanţier bolnav. Ea nu există în natură. In tot-d'a-una, cînd voim să ne dăm seamă de ceva, nu-ĭ răŭ a ne întoarce ochiĭ la muma noastră comună, la eternă fire, şi să vedem dacă un asemenea sentiment este în conformitate cu interesele eĭ.

Eĭ bine, gîndeşte-te la perpetuarea specieĭ, singurul motiv firesc al amoruluĭ, şi vezĭ că această necesitate a fireĭ, de a se reînoi vecĭnic, are nevoĭe ca în conceperea nouilor veniţĭ să se pună tot focul plăcereĭ fizice şi psihice. Or, draga mea, între un bărbat şi o femeĭe, vecĭnic aceeaş, focul ţine o lună, un an, zece, dacă vreĭ. Apoĭ vine oboseala, nevoĭa pentru bărbat ca şi pentru femeĭe, de a simţi nouĭ emoţiunĭ, de a arde din noŭ în aşteptarea sfinteĭ patimĭ. E ca într'un bal. Poţĭ oare dansa vecĭnic cu aceeaş dănţuitoare? Schimbĭ vecĭnic, şi, la fie-care nouă dănţuitoare, simţĭ o nouă plăcere. Şi în dragoste este tot aşa, şi cea maĭ bună dovadă că aşa trebuĭe să fie, este că se întîmplă tocmaĭ ast-fel în realitate. Cine şi cîţĭ sînt aceĭa carĭ pot spune că aŭ avut o singură femeĭe, saŭ un singur bărbat, în toată viaţa? Ah! excepţiunĭ sînt, fireşte, dar regula nu se judecă după excepţiunĭ.

Aşa fiind, de ce, draga mea, îmĭ vorbeştĭ vorbe marĭ? Oh! mă veĭ uĭta, mă veĭ uĭta de sigur, precum şi eŭ te voĭ da uĭtăreĭ, în tocmaĭ cum am dat şi pe altele, şi cum altele m'aŭ dat pe mine. Ce ne pasă însă de viitor? El nu este al nostru, nu-l ştim. Prezentul este tot de ce ne putem bucura,—şi decĭ de dînsul să ne folosim, cît maĭ este vreme, cît sîntem încă tinerĭ.

Dar doctrina aceasta este imorală, îmĭ veĭ spune tu, care aĭ dat bacalaureatul şi aĭ făcut şi filosofia în facultate.

Imorală? Şi asupra chestiuneĭ moraleĭ este de discutat. Sînt atîtea morale, cîţĭ oamenĭ sînt. Dacă, de pildă, ieĭ morala creştinească, morala ascetizmuluĭ, care osîndeşte dragostea numind-o *păcat* şi pe femeĭe o consideră ca o fiinţă necurată, descendentă a vinovateĭ Eva, de sigur cele ce eŭ spun maĭ sus sînt imorale. Morala mea însă, este morala eterneĭ mame care se chiamă *natura*, şi pentru mine tot ce este în conformitate cu dînsa şi interesele sale, numesc *moral*. Şi iată de ce, draga mea, te conjur să nu-mĭ maĭ vorbeştĭ de lucrurĭ carĭ n'aŭ existat, nu există şi nu pot să existe cînd-va.

Draga mea, vino-ţĭ în fire!

Aussee, 8 August.

Chiţibuş.

Din Ploieştĭ

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Călcat de tren. — Moarte subită.

Călcat de tren

Sîmbătă, 27 Iulie, pe cînd trenul de după amiazĭ trecea între staţiile Comarnic şi Valea-Largă, un ţigan beat, anume Stan, a căzut din tren între roatele vagoanelor. Nenorocitul a fost sfărîmat cu desăvîrşire.

Moarte subită

Un evreŭ, Marcu Goldştein, pe cînd se scălda în rîl Prahova, lîngă podul al douilea din vale, a fost lovit de apoplexie şi a rămas mort pe loc.

Corespond.

Criza în Bulgaria

SOFIA, 8 August.—Ziarul *Mir* se declară autorizat de D-niĭ Nadjarow, Guechow, şi Welitchkow să declare că aceştĭ Domnĭ n'aŭ avut nicĭ o dată negociărĭ cu Zankoviştiĭ în vederea pretinseĭ formărĭ a unuĭ cabinet. In aceste zvonurĭ nu este de cît un singur lucru pozitiv, adică, că Zankoviştiĭ sînt gata să pactizeze cu or-cine.

D. Zankow n'a fost chiemat la Rilo; el se găseşte în vilegiatură lîngă Sofia.

DIN CRETA

ROMA, 8 August.—*Opinione* declară lipsită de orĭ-ce temeiŭ ştirea luĭ *Pungulo* din Neapole care zice că s'ar fi deschis birourĭ secrete de înrolare pentru Creta în diferite puncte ale Italieĭ.

ATENA, 8 August.—Escadra grecească va părăsi mîine Phaléra, pentru a executa timp de 3 săptămînĭ manevre în golful de Corint şi în archipelagul Cicladelor.

CRONICA

Poliţia lucrează

Din condescendenţă, fireşte, către presă, fiind-că e a patra putere în Stat, ceea ce dovedeşte că e moft dictonul nemţesc după care treĭ ar fi la număr lucrurile cele bune pe lumea asta, poliţia bine-voieşte a trimite pe la gazete *informaţiĭ* zilnice, carĭ devin ast-fel:

Informaţie

8 August 1896

S'a condus secţieĭ 27 Eleferescu Vasile din strada Schitu Maĭcelor No. 15 şi Franţ Iulius din strada Erouluĭ, No. 59 că aŭ furat strugurĭ de la D-na Chiriachiţa Mihailescu din strada Morfeŭ, No. 17.

La secţia 4 *se află* un cal găsit pe cheĭul Dîmboviţeĭ fără posesor.

S'a condus secţieĭ 36 Ferenţ Naghi, servitor, că *a dispărut* din serviciul D-luĭ Calman Geisler, franzelar din strada Cuza-Vodă No. 66, cu suma de 100 leĭ încasaţĭ de pe la muştereĭ.

S'a trimis poliţieĭ precupeţul Niţă Popescu, din strada Teiuluĭ No. 1; că a furat un ceas de argint de la Ioniţă Stancu, precupeţ tot din acea curte.

La secţia 27 *se află* un cal găsit *pe stradă fără posesor avînd pe cap un căpăstru.*

După asta înţelegeţĭ de ce poliţia n'a descoperit furtul de la ministerul de finance; de ce poliţia n'a pus mîna pe Codrescu; de ce Mavrogheni, *comerciantul*, fuge şi acuma; de ce avem furturĭ şi poliţia nu are pe hoţi.

— Fiind-că aşteaptă să-ĭ fie *conduşĭ*, *trimeşĭ* orĭ *aflaţĭ* de alţiĭ.

Bac.

INFORMAŢIUNI

INTERIOARE

BANDELE DE CAMATARI

Exploatatoriĭ neguţătorilor

In numărul de erĭ, vorbiam de categoria de cămătarĭ carĭ lucrează numaĭ cu minoriĭ carĭ aşteaptă moştenire de la părinţiĭ lor.

O altă categorie de cămătarĭ sînt aceĭ carĭ exploatoază pe neguţătoriĭ carĭ sînt în nevoĭe de banĭ.

In această categorie intră o droaĭe de cămătarĭ, între carĭ se ilustrează L. Frenkel, El. Leibovicĭ, Isidor Feldstein, Iosef Schein, etc.

O lipitoare

Un oare-care L. Frenkel, care acum cinci anĭ n'avea de cît vre-o 2—3000 de leĭ drept orĭ-ce avere, a început cămătăria în mic. El nu dădea cu împrumut sume maĭ marĭ de cît 3—400 de leĭ. Dobînda regulată varia între 8—10 la sută pe lună, plătită anticipativ. Poliţele ce primia le scompta imediat la Banca Romînieĭ, unde se deschide credit nelimitat tuturor cămătarilor, şi cu baniĭ realizaţĭ împrumuta pe alţiĭ, ale căror poliţe le scompta iarăşĭ la Banca Romînieĭ, — şi aşa maĭ departe.

Cu acest sistem, în douĭ anĭ de zile, ajunse să-şĭ adune vre-o cîte-va zecimĭ de miĭ de leĭ, şi de atuncĭ începu afacerile cele marĭ.

Şease-zecĭ la sută pe an

Şi astă-zĭ încă, bogat cum e, nu ia nicĭ-o-dată dobîndă maĭ mică de cît 5 la sută, *adică şease-zecĭ de leĭ la sută pe an.*

Cînd un neguţător, silit de nevoĭe, trebuĭe să se împrumute la Frenkel cu banĭ, iar la scadenţă nu poate să achite întraga sumă, atuncĭ începe rolul cămătaruluĭ cu privire la despoĭarea victimeĭ.

Prelungirea poliţelor

El, avînd de principiŭ a nu prelungi o poliţă pe termen maĭ mare de cît opt zile, sub ameninţărĭ de protest şi sechestru sileşte pe victima sa **ca să plătească dobîndă de opt la sută pe treĭ lunĭ.** Dacă şi după aceste opt zile neguţătorul nu are baniĭ necesarĭ, el e silit să prelungească din noŭ poliţa pe termen de *opt zile* **şi să plătească iarăşĭ dobînda de opt la sută pe treĭ lunĭ.**

Şi ast-fel, pînă la achitarea poliţeĭ, pe care întîmplîndu-se s'o prelungească de patru orĭ cîte opt zile, **victima plăteşte deja, numaĭ în dobîndă, întreaga sumă, iar în cele din urmă plăteşte şi valoarea întreagă a poliţeĭ.**

Perchiziţionarea victimelor

Acest Frenkel, cînd vre un nenorocit vine ca să-ĭ ceară prelungirea poliţeĭ, nu se sfieşte **să-l caute prin buzunare dacă nu cum-va are la el ceva banĭ şi ĭĭ ia cînd găseşte, ameninţîndu-l, dacă se opune, cu protestul, cu declararea în faliment şi cu ruina.**

Am avut ocaziunea a azistă la o ast-fel de perchiziţiune silită şi era revoltător a vedea **cum cămătarul băgînd mîna în buzunarul victimeĭ sale ĭĭ luă ultimiĭ zece francĭ pe carĭ ĭĭ maĭ avea şi carĭ eraŭ destinaţĭ poate pentru copiiĭ săĭ flămînzi.**

Isidor Feldstein

Acest şarlatan se ascunde sub firma unuĭ oare-care *El. Leibovicĭ.*

Victimele luĭ Feldstein sînt numeroase. Eşind de la Meyer şi Cohn, marĭ neguţătorĭ de lemnărie în Bucureştĭ, Feldştein începu acum cîţĭ-va anĭ cămătăria, cu micul capital de două miĭ de francĭ. Astă-zĭ e bogătaş. El îşĭ încordează toată atenţiunea asupra chiristigiilor din Capitală, pe carĭ ĭĭ cunoştea de la Meyer şi Cohn.

Exploatarea chiristigiilor

Cel d'întîi care a căzut în ghiarele sale, a fost un chiristigiŭ D. T., care, încrezîndu-se în Feldştein, începu să împrumute parale de la acesta, fără a supraveghia de aproape socotelile ce-ĭ făcea.

Nu trecu un an şi *capitalul de două-zecĭ de miĭ de francĭ al luĭ D. T., trecu în buzunarul luĭ Feldştein.* A doua victimă a sa a fost un alt chiristigiŭ de la obor A. D. Şi acesta a căzut ca şi celă-l'alt chiristegiŭ în ghiarele luĭ Feldştein, şi astă-zĭ a ajuns pe drumurĭ din cauza exploatăreĭ neomenoase a acestuĭ cămătar.

Sistemul luĭ Feldstein e identic aceloş ca şi al luĭ Frenkel, iar izvorul de unde îşĭ procură baniĭ, e tot Banca Romînieĭ, **care a devenit o adevărată gazdă de cămătarĭ.**

R.

D. Al. Tataranu, prefectul judeţuluĭ R. Sărat, a venit erĭ în Capitală, pentru a se plînge ministruluĭ de interne, contra Lupeştilor, pretinşiĭ şefĭ colectiviştĭ din localitate, carĭ ĭĭ fac tot felul de mizeriĭ şi-l împiedică de a administra în mod cinstit judeţul.

Pe de altă parte, D. Tătăranu vrea să mijlocească pe lîngă D. Cantacuzino, ministrul de finanţe, ca să menţină casier general pe cumnatul săŭ, D. Al. Alexandrescu, pe care Lupeştiĭ vor sa-l înlocuiască cu un favorit al lor, Pavel Antonescu, act al controlor.

Se zice că D. Tătăranu ar fi obţinut chiar această favoare.

D. Eugen Stătescu, ministru de justiţie, se va întoarce din străinătate pe la sfîrşitul luneĭ luĭ August, pentru a se afla în ţară la sosirea împăratuluĭ Austrie.

Guvernul a hotărît ca îndată după întoarcerea D-luĭ Stolojan să dizolve maĭ multe consiliĭ judeţene.

Aceasta, în urma raporturilor prefecţilor, carĭ se plîng că consilieriĭ refuză de a se întruni în şedinţe.

Se ştie că o parte din aceste consiliĭ sînt constituite sub guvernul conservator.

La primăria Capitaleĭ, gheşefturile se ţin lanţ.

Iată unul noŭ:

Un oare-care Senat Rădulescu, vestit agent electoral şi bătăuş de frunte, bucurîndu-se de protecţia D-luĭ Robescu, a luat în întreprindere furnizarea vinuluĭ necesar ospătărieĭ comunale. Pe lîngă faptul că aceasta furnitură s'a dat în mod ilegal, dar vinul pe care-l procură, este de calitatea cea maĭ proastă, de şi preţul întreprindereĭ este destul de bun.

Aflăm că guvernamentaliĭ pun toate inzistenţele pe lîngă maĭ mulţĭ membri aĭ comitetuluĭ naţional studenţesc de a nu face vre-o manifestaţie ostilă cu ocazia viziteĭ împăratuluĭ Frantz-Iosef.

Eĭ nu se sfiesc de a ademeni pe studenţĭ prin tot felul de promisiunĭ.

La Curtea-de-Argeş se fac maĭ pregătirĭ în vederea vizitei împăratuluĭ Frantz-Iosef.

Episcopul Timuş a plecat din noŭ acolo, pentru a supraveghia lucrările.

Cămătariĭ implicaţĭ în maĭ multe escrocheriĭ se laudă prin toate cafenelele că nu se tem de parchet, fiind-că toţĭ magistraţiĭ le datoresc parale. Aceştĭ cămătarĭ aŭ chiar neruşinarea de a indica numele maĭ multora din ceĭ maĭ integri magistraţĭ aĭ parchetuluĭ, carĭ ar fi angajaţĭ prin poliţe faţă de eĭ. Sîntem în poziţiune a afirma că toate aceste infamiĭ cămătăreştĭ sînt făcute în scop de a induce publicul şi presa în eroare.

Procuroriĭ pe carĭ cămătariĭ ĭĭ numesc înadins, nu sînt de loc angajaţĭ faţă de aceştĭ cămătarĭ, şi după cum aflăm, parchetul, pe lîngă activitatea ce o pune de a da pe mîna justiţieĭ pe cămătariĭ pungaşĭ, va cerceta şi calomniile ce cămătariĭ le aruncă asupra magistraţilor.

Afacerea Şteiner

De şi parchetul a încuviinţat a se face o nouă cercetare medicală cadavruluĭ copiluluĭ, totuşĭ instrucţia în acestă afacere continuă cu activitate.

Din mărturisirile făcute pînă acum de fratele moaşeĭ şi bărbatul doiceĭ, n'a rezultat absolut nicĭ un indiciŭ de culpabilitate în potriva acestora, în cît e posibil ca bărbatul doiceĭ să fie pus în libertate azĭ saŭ mîine.

*

Erĭ după amiazĭ, urma să se facă noua cercetare medicală, dar s'a amînat, din cauze neprevăzute, pentru astă zĭ.

La această cercetare, care va fi făcută de către Domniĭ doctorĭ Stoicescu, Babeş şi Bogdan din Iaşĭ, vor azista şi membriĭ primeĭ comisiunĭ, carĭ aŭ constatat că moartea copiluluĭ a fost violentă. De asemenea va azista şi D. dr. Şachman, din partea familieĭ Şteiner.

De la rezultatul acesteĭ cercetărĭ depinde soarta D-neĭ Şteiner.

Numaĭ atuncĭ se va hotărî dacă va maĭ fi tradusă înaintea Curteĭ cu juraţĭ saŭ se va da o ordonanţă de neurmărire.

*

D-na Şteiner e tot suferindă.

Din interogatorul luat erĭ D-neĭ Em. Rozenthal, n rezultînd nimic compromiţător în sarcina sa, e sigur că va fi scoasă din cauză.

Lista de subscripţie

în folosul incendiaţilor din Alexandria.

Adevĕrul . . . 100 leĭ

ECOURI

La Sala de Depeşĭ a „Adevĕruluĭ" aŭ sosit următoarele noutăţĭ:

Dr. Fritz Friedman: L'Empereur *Guillaume II* et la Révolution par en Haut *L'Affaire Kotze*, leĭ 3.50.

Henri Rochefort: Les Aventures de ma vie, 4 vol., leĭ 14.

Dubut de Laforest: Angela Bouchaud, demoiselle de magasin, leĭ 3,50.

Gyp: Ohé! Les Dirigéants, images coloriés du petit Bob, leĭ 3.50.

Paul D'Aigremont: Monté-Léone, grand roman dramatique; 3 vol., leĭ 10.50.

Catulle Mendés: L'Homme Orchestre, le 3.50.

Frédéric Masson: Cavaliers de Napoléon, leĭ 3.50.

André Theuriet: Coeurs meurtris, leĭ 3.50.

Th. Villard: Premières notions *dEconomie sociale*, 0.60 c.

Willaey: Parti de la justice sociale, *Liberté-Egalité-Fraternité*, leĭ 1.

Herbert Spencer: Principe de l'Evolution leĭ 1.

Baedeker. Allemagne du Sud et Autriche. Nouvelle édition, 1896, leĭ 10.

La comandele din provincie să se adauge porto.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 6 (18) August 1896

5% Renta r. p.	102¼	Acţ. B. Agricola	—
5% Renta am.	100¾	Dacia-Romînia	—
5% » (92—93)	99½	Naţionala	—
5% » am.	99½	Patria	—
6% Obl. rur.	101⅜	Construcţii	—
Pensiuni	293	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	95¼	Londra	25.21.¼.20½
5% » (1890)	96¼	Paris	100.15.10
5% Fcnc. rur.	92⅛	Viena	211.10⅞
5% » urb.	88⅝	Berlin	123.65.55
5% » »	—	Belgia	99.25
5% » » Iaşĭ	82½	Scont B. a.	8
5% Obl. bazalt	—	Avans. » »	6
Banca Nat.	—	» C. dep.	5½

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ de astă-zĭ PRIN CRIMA.

DOSARUL ZILEI

Erĭ, s'a petrecut pe bulevardul Pache Protopopescu, la casa cu No. 83, un act de o sălbătecie ne maĭ pomenită.

Un agent al percepţieĭ din culoarea de negru, aflîndu-se într'o stare de beţie completă şi fiind însoţit de un alt individ, s'a dus la casa luĭ Badea Istrate, gardist de oraş, spre a l executa pentru o datorie de cincĭ leĭ.

Fiind numaĭ femeĭa gardistuluĭ acasă, aceasta l-a rugat să vie maĭ tîrziŭ, cînd se va întoarce bărbatul săŭ.

Fără a ţine socoteală de nimic, agenţiĭ aŭ năvălit în casă şi aŭ început să scotocească prin toate părţile, aruncînd lucrurile de la un loc la altul.

Cînd aŭ părăsit casa, aŭ luat cu dînşiĭ o puşcă şi maĭ multe obiecte dintr'o ladă.

Gardistul Istrate a adresat o plîngere parchetuluĭ.

*

D. Mihaĭ Manteanu, arendaşul moşieĭ Perieniĭ, din judeţul Tutova, a primit zilele trecute o scrisoare ameninţătoare de la nişte răŭ-făcătorĭ. Prin aceă scrisoare e invitat să depună 2000 leĭ la o movilă din pădurea Perienĭ.

O asemenea scrisoare a maĭ primit şi administratorul aceleĭ moşiĭ. Acesta e somat să depună 600 leĭ în acelaş loc.

Presupunîndu se că autoriĭ scrisorilor ar fi douĭ locuitorĭ din satul Perienĭ, aceştia aŭ fost arestaţĭ şi înaintaţĭ parchetuluĭ.

*

Erĭ noapte, un incendiŭ puternic a izbucnit în centrul Tîrguluĭ-Frumos. Din cauza vîntuluĭ, focul a luat proporţiunĭ marĭ.

S'a cerut şi ajutorul pompierilor din Iaşĭ. In total, aŭ fost distruse de flacărĭ treĭ-sprezece magaziĭ.

Pagubele sînt marĭ.

Abia la orele 5 dimineaţa, focul a fost localizat.

*

Erĭ, a încercat să se sinucidă cu un pistol la Herăstrăul noŭ, tînărul Theodor Em. Sturdza, elev al liceuluĭ Sf. Sava.

Disperatul şi-a descărcat în gură un pistol, care era încărcat numaĭ cu iarbă.

Rănirea nu e gravă.

Cauzele carĭ l-aŭ determinat la acest act, sînt încă necunoscute. de oare-ce tînărul refuză să dea orĭ-ce explicaţiĭ. Se crede însă că e chestiune de inimă.

Părinţiĭ săĭ se află de cît-va timp la băile de la Govora.

Pacientul a fost transportat la spitalul Filantropieĭ.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVERUL"

41

PRIMEJDIE DE MOARTE

XXVI

Semnalul e dat

După ce îngăĭmarăm o formulă de prezintare, într'un jargon de neînţeles, Gordon strigă:

— Am luat-o răŭ; faptul e însă, Judith, că sînt zăpăcit că te văd.

— Ceea ce dovedeşte, zise Judith, că nu te-aĭ gîndit să întrebĭ pe Kavanagh dacă sînt aci.

— Ah! da îmĭ aduc aminte că mĭ-a spus! De cît eram aşa de preocupat de altă-ceva... Iartă-mă, nu voĭ să zic asta!..

— Aĭ fi perfect scuzabil dacă aĭ spune-o,—zise fata cu o uşoară înclinare din cap şi întorcîndu-se apoĭ către mine.

Incurcătura băiatuluĭ ăstuĭa avea ceva penibil şi ridicol, iar deliciosul obraz al Juditheĭ exprima în acelaş timp atît melancolia cît şi pofta de rîs.

Gordon se lăsă să fie dus cu forţa, de către copiĭ, spre grupul unde Taras vorbia cu D-nul şi D-na Charles Kavanagh.

— E mult de cînd doresc să fac cunoştinţă cu D-ta, îmĭ zise Judith într'o franţuzească excelentă.

Am auzit de atîtea orĭ pe Gordon vorbind de D-ta! Aş putea fi geloasă dacă n'aş fi atît de sigură de constanţa luĭ.

Nu găsiam nicĭ un cuvînt ca să răspund acesteĭ fraze graţioase.

Limba mea refuza cu obstinaţie să adreseze protestărĭ amicale aceleia căreia, poate, era să-ĭ transform fericirea în disperare.

Dacă proiectul pentru scăparea luĭ Taras era să fie fatal luĭ Gordon!

Rudersdorf putea să pună la o parte instrucţiunile care-l obligaŭ să respecte viaţa prizonieruluĭ săŭ.

Orĭ ce rezistenţă din partea luĭ Gordon l-ar fi furnizat o scuză pentru satisfacerea seteĭ sale de sînge şi nu trebuĭa să se aştepte cine va ca Gordon să se lase a fi arestat fără luptă.

Cu spiritul obsedat de aceste ideĭ, nu-mĭ maĭ aduc aminte de ce s'a petrecut pe urmă.

Judith îmĭ maĭ vorbi încă; mă prezintară D-neĭ şi D-luĭ Charles Kavanagh.

Imĭ aduc aminte numaĭ că m'am uĭtat la Judith Bell, uimită de frumuseţea eĭ şi închipuindu-mĭ cum s'ar fi transformat această fizionomie veselă, dacă ar fi murit logodnicul eĭ.

Ciudăţenia purtăreĭ mele nu rămase nebăgată în seamă de către Taras.

De maĭ multe orĭ, în timpul întoarcereĭ, îl văzuĭ examinîndu-mă cu curiozitate şi cînd îmĭ zise bună-seara, vocea şi figura luĭ aveaŭ o răceală care mă consternă.

Fără îndoĭală, îl credea pe Gordon vinovat de necredinţă către Judith şi bănuĭa că eŭ sînt complicea trădăreĭ sale.

— Ce-mĭ pasă, ziseĭ aruncîndu-mă pe pat. Dacă scapă Taras, îmĭ ajunge.

Mĭ sacrific şi aş sacrifica universul întreg pentru dînsul şi pentru salvarea luĭ.

Pînă atuncĭ, abia ştiusem ce e boala.

Dar adoua zi mă sculaĭ într'o stare spăimîntătoare, cînd înghieţată de frigurĭ, cînd cuprinsă de căldurĭ straşnice.

Nu puteam mînca nimic.

—Mă rugam luĭ Dumnezeŭ ca să vie Kavanagh să pună capăt tortureĭ ce mĭ pricinuia aşteptarea şi inacţiunea.

Imĭ trebuia mişcare, exerciţiĭ... un motiv ca să ĭes la aer şi să simţ ploaia lovindu-mă peste faţă.

Dar tocmaĭ fiind-că ploua, Taras refuză să mă scoată la plimbare.

Văzîndu-mă suferind, mă rugase să mă urc in camera mea, dar eŭ nu îndrăzneam s'o fac.

In tot momentul Kavanagh putea să vină şi să-mĭ dea semnalul acţiuneĭ.

De-altmintelĭ pericolul în care mă aflam— căcĭ eram sigură că Rudersdorf era să-mĭ înveninaze viaţa ca şi pe a luĭ Gordon— pericolul acesta îmĭ făcea foarte scumpe momentele ce-mĭ rămîneaŭ ca să petrec cu Taras.

— Lasă-mă aci— îl rugaĭ cînd îmĭ ceru pentru a doua oară ca să mă urc în camera mea. Simt.. nevoĭa să petrec seara aceasta împreună cu D-ta... atît cît voĭ putea.

Şi apucîndu-ĭ mîna printr'o impulziune irezistibilă, ziseĭ cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ:

— Ah! dacă aĭ şti cît sînt de fericită acuma, nu mĭ-aĭ maĭ cere să te părăsesc!

Atuncĭ spune-mĭ, îmĭ zise acoperindu-mĭ mîna cu a sa.

Dăduĭ din cap îngrozită de terenul periculos pe care mă avîntase slăbiciunea mea.

— Nu, nu mă întreba! într'o zi veĭ afla tot! Nu pot spune nimic. E prea mult! Lasă-mă să staŭ liniştită lîngă D-ta.

Chiar dacă n'ar fi bănuit nicĭ odată, acuma era peste putinţa sa se maĭ îndoĭască cum că treceam printr'o mare criză.

Dar posedînd o delicateţă generoasă care-l distingea de restul muritorilor, nu încercă de loc să-mĭ sondeze gîndurile şi să afle secretul inimeĭ mele.

La ora obicĭnuită se duse în camera sa şi eŭ într'a mea.

Lovitura nu era să se dea doară tocmaĭ în noaptea aceea!

A doua zi, mă sculaĭ maĭ zdravănă şi cu totul odihnită.

Mă aşteptam să văd pe Gordon în dimineaţa aceea; dar nu veni.

Nu fusese nicĭ pe la fabrică.

Taras nu făcu nicĭ o reflecţie, dar văzuĭ că mă privia.

Ţinuĭ ochiĭ în jos, ca să nu trădez nimic din gîndurile mele.

Lipsa luĭ Gordon avea pentru mine o semnificaţie evidentă. Kavanagh înştiinţîndu-l să fie gata. aştepta de sigur acasă apelul care nu avea să întîrzie.

Peste zi nu se întîmplă nimic. După prînz însă, cînd abia terminasem masa, o uşoară bătaĭe în uşă făcu să-mĭ tresalte inima.

Kavanagh intră.

Era cu mînuşĭ în mîinĭ.

Aşteptaĭ înăbuşindu mă de emoţiune. Invitat de Taras, îşĭ scoase manuşile, vorbind vesel despre noutăţile zileĭ.

Işĭ scoase încet mînuşa stîngă: inelul nu era în degetul unde trebuĭa să-l pună, dacă ar fi fost imposibilitate de a lucra. Trebuia însă o dovadă maĭ formală, semnalul convenit.

Incet, iarăşĭ, Kavanagh îşĭ scoase mînuşa dreaptă.

Inelul era în degetul cel mic.

Pentru a se încredinţa dacă înţelesesem semnalul, îmĭ aruncă o privire repede.

XXVII

Plecăm la cîrciumă

Eşiĭ pe cînd Taras desfăcea o hîrtie pe care Kavanagh îĭ ruga s'o citească.

Alergaĭ în camera mea şi-mĭ puseĭ hainele pe carĭ le pregătisem maĭ dinainte.

După ce traversaĭ strada Lambeth, zăriĭ cupeul luĭ Kavanagh în faţa bisericeĭ.

Vizitiul era pe trotuar; lumina felinaruluĭ se răsfrîngea asupra feţeĭ luĭ lungĭ şi slabe; îl recunoscuĭ pe data.

El, de asemenĭ mă recunoscu, căcĭ îşĭ scoase pălăria şi se grăbi a mă îndatora deschizîndu-mĭ grabnic portiţa de la cupeŭ.

— Ştiĭ unde trebuĭe să mergem? întrebaiŭ aşezîndu-mă.

— De sigur, la Adelfi, miss,—replică el.

(Va urma)

Tîrgul cerealelor

Brăila, 7 August 1996

Griŭ	cant. 124490	gr. 57½—61	pr.	7.65½—9.20
Porumb	„ 16000	„ 57—59½	„	4.70—4.75
Secară	„ 1000	„ 54¾	„	5.50
Orz	„ 60 v.	„ % k.	„	7.35

Cotațiunile Americei (New-York)

6 (18) August, 1896

	Griŭ	Porumb
Disponibil	66¼	30¼
Septembrie	62½	28¼
Decembrie	65¼	

Marmorosch Blank & Comp.

EDITIA III

Ultime Informațiuni

INTERIOARE

Bandele de cămătari

— Noui amănunte —

La ediția I-a, am dat numele și am demonstrat cum operează cîți-va din cămătarii Capitalei.

Prezintăm astă-zi cetitorilor și alte ipitori, carĭ se îngrașă pe socoteala nenorociților neguțători din Bucureștĭ.

Iozef Schein

Foarte cunoscut pe piața Capitalei, ca despoietor de minorĭ și de comercianțĭ în nevoie, este *Iozef Schein.*

Din vînzător de ghete acum douĭ—treĭ anĭ la Pollak, Schein a devenit astă-zĭ mare bogătaș și ține în ghiarele sale pe o sumă de neguțătorĭ și funcționarĭ, pe carĭ îĭ exploatează în modul cel maĭ nerușinat.

Prima pungășie

Origina avereĭ sale se trage de la o pungășie din cele maĭ infame.

Cu **500 de leĭ,** acest cămătar a cîștigat, **în cîte-va lunĭ numaĭ,** suma de **două-zecĭ de miĭ de leĭ.**

Falșificarea

Victima sa a fost tînărul Dîmboviceanu, din Piteștĭ, căruia îĭ împrumută 500 de leĭ, luîndu-ĭ prin manoperele cele maĭ infame suma de 5000 de leĭ. Și temul săŭ a fost foarte simplu.

La el, un zero nejucînd nicĭ un rol, adăugă la cifra de *500* o nulă și scoase pe bietul Dîmboviceanu dator cu *5000 de leĭ.* De acĭ, încălecînd pe victima sa, nu o lăsă din ghiare pînă nu îĭ stoarse pentru ceĭ **500 de leĭ cît ĭ-a împrumutat,** suma **de două-zecĭ de miĭ de leĭ.**

Acesta este obicĭnuitul săŭ sistem și toțĭ cîțĭ s'aŭ apropiat de el, aŭ pățit ca și Dîmboviceanu.

Ca și ceĭ-l'alțĭ, Schein are un credit nelimitat la Banca Româniĕĭ.

Cămătarĭ pe amaneturĭ

O altă specie periculoasă sînt cămătariĭ carĭ daŭ banĭ pe amaneturĭ. Biurourile lor sînt împrăștiate în toată Capitala, dar maĭ ales pe calea Victorieĭ, unde, ca bestiile flămînde, staŭ toată ziua la pîndă, ca să pună mîna pe vr'un biet funcționar în nevoie de vre o sută de leĭ, pentru a-ĭ lua ceasornicul, lanțul orĭ inelele.

Prima fază

Cum cămătăria pe amaneturĭ este întîia fază prin care trebuie să treacă un bun cămătar, de aceea cea maĭ mare parte dintre cămătariĭ pe amaneturĭ sînt tot băiețĭ tinerĭ, între 22—30 de anĭ. La 30 de anĭ, cu baniĭ furațĭ din amaneturĭ, eĭ devin bancherĭ marĭ în piață.

I. N. Osias

Unul dintre aceștia e un oare care băețan, I. N. Osias, din Strada Smîrdan. Din principiŭ, el nu împrumută banĭ, de cît pe amaneturĭ. Samsariĭ luĭ cutreeră toată ziua Capitala, se informează de toțĭ aceĭ carĭ avînd ceva de amanetat aŭ nevoie de banĭ și prin ademenirĭ de tot soiul, îĭ atrag la biuroul acestuĭ cavaler de industrie.

Amanetarea lozurilor

Avînd hîrtiĭ de valoare, de preferință bonurĭ de ale statuluĭ, și voieștĭ să le amanetezĭ, trebuie să facĭ o serie de acte și să ieĭ nenumărate angajamente. Ast-fel, ca să te împrumuțĭ cu **500 de leĭ** trebuie să amanetezĭ **lozurĭ pentru o mie de leĭ.**

Trebuie să iscăleștĭ un act de vînzare, prin care declarĭ că nu maĭ eștĭ proprietarul acestor lozurĭ, pe carĭ cămătarul are drept să le vînză saŭ să le încaseze, în cazul cînd ar eși la sorțĭ marele cîștig.

După ce aĭ făcut toate aceste acte și cămătarul devine proprietarul celor o mie de francĭ, pentru 500 cît țĭ-a împrumutat, maĭ plăteștĭ pe de-asupra și **dobînda de cincĭ la sută pe lună pentru treĭ lunĭ de zile.**

Adică, pentru *300 de francĭ,* garantațĭ printr'un act de vînzare cu lozurĭ în valoare de o mie de leĭ, plăteștĭ anticipativ o dobîndă *de 75 de leĭ, primind în realitate numaĭ 425 de leĭ.* Dacă aĭ nenorocirea **a nu scoate amanetul într'un an de zile, atuncĭ pentru 425 de leĭ primițĭ, plăteștĭ dobînda de 300 de leĭ,** cu toate că baniĭ sînt garantațĭ printr'un act de vînzare a lozurilor în valoare de 1000 de leĭ.

Valoarea amanetuluĭ

Dar aceasta nu se întîmplă, căcĭ cămătariĭ te obligă a semna un act, prin care te angajezĭ a scoate amanetul pînă în treĭ lunĭ, pierzînd în caz contrar dreptul asupra luĭ. Și dacă după treĭ lunĭ aĭ nenorocirea a nu dispune de aceĭ *500 de leĭ,* **pierzĭ amanetul în valoare de o mie de leĭ, la care aĭ renunțat de la început printr'un act în regulă.**

Și ast-fel, aceste fiare cu chip de om se îmbogățesc într'un an—douĭ, de multe orĭ chiar sub protecțiunea justițieĭ țăreĭ.

Alaltă-seară a fost o nouă întrunire a liberalilor din Galațĭ, acasă la D. Cavaliotti. S'aŭ discutat mijloacele prin carĭ s'ar putea scăpa primăria din mîinile luĭ Malaxa.

După o vie discuție, s'a ales o comisiune compusă din D-niĭ Sechiari, Nicorescu, Zorilă, Cavaliotti și Papadopol, care să vie la Bucureștĭ și să ceară guvernuluĭ a se pronunța categoric în privința situațieĭ primaruluĭ Malaxa, precum și a prefectuluĭ Culoglu, tovarășul acestuia.

In cazul cînd delegația nu va obține rezultatul dorit, D. Sturdza va fi încunoștiințat că toțĭ liberaliĭ din Galațĭ, bine înțeles afară de malaxale, vor trece în opoziție.

Cu audiențele la ministerul instrucțieĭ se petrece un adevărat scandal.

Pe lîngă că e hotărîtă o singură zi de audiență pe săptămînă, nicĭ atuncĭ însă D. Poni nu se ține de cuvînt, făcînd lumea să stea caraghioasă ore întregĭ prin sălile ministeruluĭ.

Această purtare din partea iezuituluĭ, e o adevărată necuviință.

Sub pretextul lipseĭ de fondurĭ, ministrul instrucțieĭ a hotărît desființarea maĭ multor școale româneștĭ din Macedonia.

Dacă din nenorocire guvernul D-luĭ Sturdza va maĭ duce mult, este probabil că toate școalele româneștĭ din Macedonia vor fi desființate.

Astă-zĭ dimineață, D. Dr. Bogdan, medicul legist din Iașĭ, a sosit în Capitală, pentru a lua parte în comisiunea de cercetare a cadavruluĭ copiluluĭ D-neĭ Șteiner.

Cercetarea se va face pe la orele 4, în asistența maĭ multor medicĭ.

Primarul Malaxa, voind să țină ĭerĭ a doua ședință a consiliuluĭ comunal, n'a putut întruni majoritatea consilierilor, carĭ aŭ refuzat să vină la primărie.

Acela care a făcut cheful cu călugărița la grădina Rusescu, nu era șeful siguranțeĭ publice, D. Puiu Alexandrescu.

D. Puiu Alexandrescu, din întîmplare, a stat cîte-va minute la masă și aceasta în interesul chiar al serviciuluĭ săŭ.

Serbările din Constanța

Duminecă, Lunĭ, Marțĭ și Miercurĭ (11, 12, 13 și 14 August) vor avea loc la Constanța, serbărĭ în folosul elevilor săracĭ.

Serbările vor începe Duminecă printr'un bal la Cazino.

Lunĭ va avea loc marĭ regate cu curse de bărcĭ, vîslele aparținînd marineĭ de războiŭ, etc... Seara, artificiĭ, bombardament, serată venețiană etc.

Marțĭ, alergărĭ de caĭ, iar seara bal pe vaporul serviciuluĭ maritim român *Cobra.*

Miercurĭ, de asemenea diferite sporturĭ și distracțiĭ, iar seara bal și concert la Casino.

Pentru serata venețiană și regate se va construi un frumos pavilion la băile de la vie, pentru maĭ multe sute de persoane.

Miercurĭ va avea loc și plecarea la Constantinopol cu vaporul *Cobora,* pentru care s'a publicat un program special.

Călătoria de la Bucureștĭ la Constantinopol costă 62, 60 clasa I, iar cupoanele pentru această excursiune vor costa 80 leĭ pentru treĭ zile și 125 pentru 5 zile, în care sumă se coprinde locuința, hrana, trăsura și călăuza.

Procesul primărieĭ din Galați

Am fost ceĭ d'întîĭ carĭ am anunțat că afacerea de la primăria din Galațĭ va intra în curînd într'o nouă fază, prin darea în judecată a consiliuluĭ comunal de către Casa Georgi.

In acest scop, erĭ, aŭ sosit în Capitală D-niĭ Arnold, directorul companieĭ de gaz, și Boțan, avocat din Galațĭ, pentru a se înțelege cu D. Dissescu în privința moduluĭ cum să se intenteze acțiunea.

Aseară, a maĭ sosit în Bucureștĭ venind de la Paris și D. Férrier, avocatul luĭ Georgi. D. Férrier a avut deja o lungă întrevedere cu D. Dissescu.

*

Maĭ înainte însă de a se intenta acțiunea, s'a hotărît ca să se înainteze consiliuluĭ de miniștri un memoriŭ, prin care se va expune toată afacerea, precum și daunele pe carĭ le suferă casa Georgi, în urma anulăreĭ lucrărilor consiliuluĭ comunal, cerând a se reveni asupra deciziuneĭ ministeriale dată în această afacere.

*

In cazul când rezultatul nu va fi satisfăcător, numaĭ atuncĭ se va da în judecată consiliul comunal. In fața acesteĭ hotărîrĭ luată de Georgi, atît consilieriĭ comunalĭ, în frunte cu Malaxa cît și guvernul chiar, sînt zăpăcițĭ, neștiind cum să scape din această mare încurcătură.

Erĭ după amiazĭ, s'a făcut o nouă perchiziție la domiciliul luĭ Petrescu și al soților Florescu, pentru aflarea banilor, însă fără nicĭ un rezultat satisfăcător.

Culpabiliĭ refuză să spuie ce aŭ făcut cu restul banilor.

*

Sîntem pozitiv informațĭ că atît Petrescu cît și soțiĭ Florescu, carĭ sînt ținuțĭ la secret în arestul poliției, sînt supușĭ unuĭ regim maĭ mult de cît sălbatec.

Pe lîngă privațiunea de alimente, ceea ce e foarte obicĭnuit lucru la poliție unde nu există nicĭ un fond pentru hrana arestaților, saŭ dacă există i s'a schimbat destinația, atît Petrescu cît și soțiĭ Florescu sînt literalmente plinĭ de parazite, de oare ce le e interzis a primi rufe în arest.

Adevĕrul Ilustrat **de Lunĭ, 12 August, va da în pag. I un frumos portret al genialuluĭ satiric rus Gogol, iar în pag. 8-a o scenă de actualitate, reprezintînd pe ghiftuițiĭ de la Banca Națională făcînd baie într'un basin cu bancnote.**

Comisiunea pentru reforma legeĭ patentelor va începe din nou să se întrunească la ministerul de finance, de la 15 Septembrie, pentru a-și continua lucrările.

Iezuitul Poni pregătește o însemnată mișcare profesorală, pe care o va face în curînd.

O mulțime de institutorĭ și învățătorĭ vor fi permutațĭ după placul inspectorilor și al revizorilor și după cum cer interesele partiduluĭ. Asemenea vor fi înlocuițĭ maĭ mulțĭ directorĭ de școlĭ primare, precum și directoarele școalelor normale din Capitală și Iașĭ.

D-niĭ Sturdza și Cantacuzino, pentru a putea da o soluție crizeĭ care domnește în partidul liberal din întreaga țară, aŭ invitat la Bucureștĭ pe toțĭ prefecțiĭ pentru a-le expune actuala situație a partiduluĭ în localitățile lor și a le cere avizul în privința moduluĭ de a împăca spiritele.

Ast-fel, aŭ venit zilele astea în Capitală D-niĭ Georghian, prefectul de Iașĭ; Munteanu, prefectul de Putna; Moruzi, prefectul de Dorohoiŭ; Quintescu, prefectul de Constanța; Tătăreanu, prefectul de R.-Sărat și alțiĭ.

Ministerul instrucțieĭ a luat dispoziția ca elevele azilului „Elena Doamna". secția normală și profesională, carĭ n'aŭ întrunit media necesară la un singur obiect, să fie admise la un examen de corigență în luna Septembrie.

Corespondentul nostru din Galațĭ ne comunică cum că în urma unuĭ ordin al direcțieĭ generale a poștelor și telegrafelor, oficiul poștal de acolo refuză primirea orĭ-căruĭ plic de valoare, pe motivul ridicul că indicația valoareĭ și destinația sînt subliniate.

Protestăm contra acesteĭ măsurĭ dăunătoare ziarelor, cu atît maĭ mult cu cît măsura a fost luată fără a fi adusă din vreme la cunoștința cuĭ-va și maĭ ales a acelora pe carĭ îĭ interesează.

Gheșeftul de la Focșanĭ

Cunoscutul Săveanu, primarul din Focșanĭ, împreună cu consilierul comunal Ioan Gheorghiu-Sobieschi, stăruind pe lîngă consiliul comunal, acesta a votat cumpărarea caselor consilieruluĭ Sobieschi, pentru cazarma jandarmilor ruralĭ din acel oraș.

Comuna avea o casă pe care o putea utiliza în acest scop, fără a maĭ face nouĭ cheltuielĭ.

Săveanu însă, în înțelegere cu consilierul Sobieschi, căpătă votul consiliuluĭ comunal pentru cumpărarea caselor luĭ Gheorghiu, care la rîndul luĭ trebuia să plătească luĭ Săveanu o însemnată sumă de banĭ.

Intervenirile pentru admitere

Fiind că votul acesta precum și acela relativ la cestiunea planuluĭ orașuluĭ Ploieștĭ, despre care am vorbit altă dată, trebuiaŭ să obțină și aprobarea ministruluĭ de interne, atît Stanian cît și Săveanu aŭ venit la Bucureștĭ, ca să inziste pentru acest fiuit pe lîngă miniștri.

S'a întîmplat însă că atît de la Ploieștĭ cît și de la Focșanĭ, ministrul a primit denunțărĭ contra acestor gheșefturĭ.

Intervenirile pentru anulare

La Ploieștĭ, maĭ mulțĭ consilierĭ comunalĭ în frunte cu D. C. I. Grigorescu, aŭ cerut ministruluĭ anularea acestuĭ vot, anunțîndu-l că, prin el, comuna pierde o mulțime de banĭ. Acum maĭ mulțĭ colectiviștĭ din Ploieștĭ aŭ cerut anularea votuluĭ.

Prefectul de Putna

Dr. Munteanu, ale căruĭ relațiunĭ cu Săveanu sînt foarte răcĭ, de asemenea a intervenit spunînd că în Focșanĭ, comuna posedă o casă foarte spațioasă și bună care poate servi admirabil pentru cazarmă.

Refuzul miniștrilor

D-niĭ Sturdza și Cantacuzino, în fața acestor intervenirĭ și sătuĭ poate de potlogăriile partizanilor lor, aŭ refuzat să țină seama de rugămintele colectiviștilor intereșațĭ în cauză și aŭ anulat ambele voturĭ ale consiliilor comunale de Ploieștĭ și Focșanĭ, lăsînd pe gheșeftariĭ Stanian și Săveanu cu buzele umflate.

Se înțelege că aceștia aŭ plecat de la minister plinĭ de mînie, jurînd răzbunare tuturor acelor carĭ ĭ-aŭ împiedicat a săvîrși gheșefturile plănuite

Dud.

Astă-zĭ, cu trenul de 8 dimineața, prințul Ferdinand a plecat la Sinaia.

La gară se aflaŭ D-niĭ Sturdza și Stătescu, prefectul polițieĭ.

Dumenică, la Măgurele și la Roșioriĭ-de-Vede, se vor da serbărĭ pentru ajutorarea incendiaților din Alexandria.

Primăriile acestor localitățĭ aŭ votat oare-carĭ ajutoare pentru nenorociții carĭ aŭ remas fără adăpost.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL

110

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ȘI SORĂ

I

Salomé

Și cînd în vre-o scenă violentă și publică cum se petrec adesea în Miază-zi, îi aruncaŭ în față scandalul, ea se înălța în vîrful picioarelor, și nerușinată, zicea:

— Eĭ și?... dacă îmi place mie, D. Zaharia!... Mie îmĭ face cinste!...

Zaharia ajunsese adjutor de primar la Saintes.

Exercita chiar oare-care influență în partea loculuĭ, unde teoriile luĭ stricate și subversive produceaŭ un mare rău, dar îĭ aduceaŭ voturile celor cărora le flata viciul.

Dușmanul său cel mare, singurul luĭ obiectiv, era castelul Saintes, unde trăia, —dacă se maĭ poate chiema traĭ—fiica și femeia acelora carĭ fuseseră bine-făcătorii neamuluĭ său.

Dar ce-ĭ păsa luĭ Zaharia Pigaletti și țiitoareĭ sale Toinon Gallet...

Cît timp va trăi sărmana nebună de la Saintes, cît timp o singură ființă din această rasă blestemată va respira încă aĭerul Provenceĭ, neamul Pigaletti nu putea să fie cel d'intîĭ în partea loculuĭ, și asta-ĭ muncea și ziua și noaptea.

Alexandru murise...

Charles, mulțumită protecțiuneĭ familieĭ Berthier, înaintase în grad și se făcuse mecanic principal; acuma nu maĭ suferea din cauza noroĭuluĭ părintesc și nicĭ nu se maĭ plîngea ca altă dată.

Tăgăduĭa totul și închidea ochiĭ, prefăcîndu-se că nu vede rușinoasa promiscuitate din neamul luĭ, revoltîndu-se orĭ de cîte orĭ constata cine-va aceasta, față de dînsul.

Toinon, în pălărie de pene și în corsaj de catifea, trona la biserică în rîndul întîĭ, pe cînd Zaharia, țeapăn ca și cînd ar fi fost umplut cu paĭe, cu favoritele-ĭ de marinar, cu o pipă scurtă vecinic în gură, și cu picioarele strîmbe, crăpa de mîndrie, orĭ de cîte-orĭ primĭa, ținînd loc de primar, pe vre-un străin care venĭa să viziteze comuna.

Da, toate astea ar fi fost triumf și fericire... Dar...

Dar era Saintes!...

Eĭ! multe fructe îșĭ aŭ vĭermele care le roade...

Averea, nobleța, distincțiunea, superioritatea incontestabilă a familieĭ Berthier, era vĭermele care rodea pe mojicii de Pigaletti.

Și Genevieva în adevăr, cu toate împunsăturile luĭ Zaharia și ale Toinoneĭ, mîndră și rece cu dînșiĭ, adorabil de bună și blajină cu toțĭ, răspîndea nenumăratele eĭ bine-facerĭ în toată regiunea, contra-balansînd influența lor dizolvantă și blestemată. Creĭase o școală pe care o dirijaŭ niște surorĭ.

Toțĭ o adoraŭ.

Copiiĭ din școală îĭ ziceaŭ *mamă.*

Intr'o zi izbucni o epidemie.

Ca să organizeze sale aerisite și sănătoase, să aplice toată perfecționarea higieneĭ actuale, pentru fiica luĭ Berthier a fost lucrul cel maĭ simplu.

Reușita cea maĭ complectă încoronă silințele sale.

Atuncĭ Genevieva nu voi să lase improductivă și neocupată instalațiunea ce creĭase.

Maĭ aduse și alte surorĭ și organiză un sanatorium la malul acelei mărĭ superbe încărcată de ĭod și în apropiere de pădurea de brazĭ cu mirosurĭ sănătoase.

Apoĭ, ca să populeze acest sanatorium, se duse pe la spitalurile din acea regiune, căutînd copiĭ părăsițĭ și slabĭ cărora sărmana infirmă le reda sănătatea, dîndu-le în acelaș timp o familie și servindu-le de mamă.

Suporioara unuĭa din ospiciile de la Toulon era o femeĭe din cele maĭ distinse.

Ea se atașă de Genevieva și în scurtă vreme deveni prietena eĭ cea maĭ bună.

Intr'o zi îĭ zise:

— Am găsit și am crescut un copii care nu e tocmaĭ bolnav, dar e slab și bicisnic.

E inteligent, bun și foarte cinstit.

Ar trebui să-l ĭeĭ în sanatorium, și după ce se va maĭ dezvolta, să-l facĭ, maĭ tîrziŭ, grădinar la Saintes.

— Să văd pe protejatul D-tale, măicuță, zise Genevieva.

I-l aduseră.

Era un bĭet băețaș palid, cu o figură brună și lungăreață de meridional, luminată de douĭ ochĭ albaștri visătorĭ, gingașĭ și entuziaștĭ, ochĭ de breton.

La Toulon aceste două tipurĭ amestecate sînt foarte dese.

Așa cum era, îĭ plăcu foarte mult D-reĭ Berthier, care-ĭ zise:

— O să-țĭ placă la țară?

O flacără trecu prin ochiĭ ceĭ marĭ ai copiluluĭ.

— O da, soră!... zise cu o ardoare naivă, care făcu pe infirmă să zîmbească.

Il luă numaĭ de cît.

Se numĭa Marius Alexandru.

— Dacă veĭ fi cuminte, îĭ zise, am să te fac maĭ tîrziŭ grădinarul meŭ particular și veĭ îngriji de florile mele.

Dacă a fost cuminte?...

Deveni în curînd modelul tuturor, ajutînd pe surorĭ în căutarea celor bolnavĭ în adevăr, făcînd toate comisiunile, muncind ca un forțat la semănarea semințelor, zmulgînd ĭarba, măturînd aleele, neîntrerupîndu-șĭ lucrul, de cît atuncĭ cînd vedea pe Genevieva trecînd și atuncĭ o privĭa în extaz.

Ea îl observa și în curînd băgă de seamă gingășia ce se născuse pentru dînsa în această inimă tînără.

Atinsă, atuncĭ luă pe Marius la castel.

Peste curînd toată casa îl iubi.

Edith însă și, orĭ cît de nesimțitoare era, părea că-ĭ place în tovărășia luĭ, și peste puțin îĭ zîmbi și consimți să se plimbe cu dînsul.

Intr'o zi, Marius căzu grav bolnav de niște frigurĭ tifoide.

Protectoarea luĭ nu voi să-l lase să fie căutat la sanatorium; îl instală într'o odăiță care preceda camera eĭ.

Copilul fu în mare pericol; era aproape de moarte.

Intr'o noapte, cînd Genevieva, istovită de oboseală, adormise la pĭcĭoarele patuluĭ în care zăcea copilul, fu deșteptată de cine-va, care trecînd pe lîngă dînsa, o atinsese.

Se uĭtă: era Edith.

Edith, care îngrijea de micul bolnav, păru că ascultă, îșĭ șterse fruntea și-l înveli ca și cînd șĭ-ar fi recăpătat rațiunea.

Genevieva tresări din adîncul măruntaĭelor, pe cînd o lucire de speranță i se urcă de la inimă.

Inchise ochiĭ, nevoind să turbure pe mama eĭ adoptivă, de cît o urmări în toate mișcările pe sub gene.

Edith avea în adevăr aerul de a fi în toată posesiunea facultăților sale și a-șĭ da seama de tot ce făcea.

Dar de o dată apropiindu-se din noŭ de patul bolnavuluĭ, acesta care avea puțin delir, se prinse cu mîĭnile de gîtul eĭ zicînd:

— Mamă! oh! mamă!..

Edith țipă atuncĭ strașnic și căzu cu fața în sus.

Genevieva se repezi la ea ca o nebună.

Baroneasa nu maĭ dădea semne de viață.

D-ra Berthier sună, chĭemînd lumea.

Transportară pe sărmana bolnavă în camera eĭ și în curînd niște frigurĭ teribile se declarară.

(Va urma)

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul" Pasagiul Bănceĭ Naționale